

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра дошкільної освіти та соціальної роботи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на тему «**Розвиток конструктивно-моделювальної діяльності дітей
дошкільного віку засобом роботи з LEGO**»

Виконала:

здобувач вищої освіти групи М122-с

Денного відділення

012 Дошкільна освіта

Дошкільна освіта. Початкова освіта

Цуркан Марія Євгенівна

Керівник: канд. пед. наук, ст. викладач

Солонська Альона Артурівна

Рецензент: доктор пед. наук, професор
кафедри початкової і спеціальної освіти

Шевченко Юлія Михайлівна

Запоріжжя, 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНСТРУКТИВНО-МОДЕЛЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	6
1.1 Сутність конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.....	6
1.2 Особливості роботи з LEGO у закладі дошкільної освіти.....	19
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ LEGO ДЛЯ РОЗВИТКУ КОНСТРУКТИВНО-МОДЕЛЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	32
2.1 Особливості діагностики конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.....	32
2.2 Особливості роботи з LEGO у конструктивно-моделювальній діяльності дітей дошкільного віку.....	42
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56

АНОТАЦІЯ

Цуркан Марія Євгенівна. Магістерська робота: **«Розвиток конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку засобом роботи з LEGO»** виконана на кафедрі дошкільної освіти і соціальної роботи Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Солонська Альона Артурівна.

У роботі проаналізовано наукову літературу з проблеми дослідження та з'ясовано стан опрацювання питання конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку. З'ясовано визначення понять «конструювання», «моделювання», «конструктивно-моделювальна діяльність». Визначено особливості роботи з LEGO у закладі дошкільної освіти. Розглянуто п'ять основних прийомів навчання з LEGO.

Обґрунтовано особливості діагностики конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку. Охарактеризовано особливості роботи з LEGO у конструктивно-моделювальній діяльності дітей дошкільного віку. Розроблено методичні рекомендації використання LEGO для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

Ключові слова: конструктивно-моделювальна діяльність, діти дошкільного віку, LEGO.

SUMMARY

Tsurkan Mariia. Master's thesis: "**Development of constructive and modeling activities of preschool children using LEGO**" was performed at the Department of Pre-School Education and Social Work of the Educational and Scientific Institute of Socio-Pedagogical and Artistic Education of Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University.

Scientific adviser: candidate of pedagogical sciences, senior lecturer of the department of preschool education and social work Solonska Alona.

The work analyzed the scientific literature on the research problem and clarified the state of development of the issue of constructive and modeling activities of preschool children. The definition of the concepts "design", "modeling", "constructive and modeling activity" has been clarified. The specifics of working with LEGO in a preschool education institution have been determined. Five main techniques for learning with LEGO are considered.

The peculiarities of the diagnosis of constructive and modeling activity of preschool children are substantiated. The peculiarities of working with LEGO in the constructive and modeling activities of preschool children are characterized. Methodical recommendations for the use of LEGO for the development of constructive and modeling activities of preschool children have been developed.

Key words: *constructive and modeling activity, children of preschool age, LEGO.*

РЕФЕРАТ

магістерської роботи на тему:

«Розвиток конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку засобом роботи з LEGO»

Студентки магістратури: Цуркан Марії Євгенівни.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Солонська Альона Артурівна.

Актуальність. Конструктивно-моделювальна діяльність дітей дошкільного віку є важливим видом дитячої активності; необхідною основою для розвитку творчих, пізнавальних, сенсорних здібностей дітей. Конструювання та моделювання сприяють формуванню у дітей дошкільного віку умінь самоорганізовуватися, приймати елементарні рішення, виявляти ініціативу; активізують розумові процеси дошкільника, інтерес до творчого вирішення поставлених завдань, формують винахідливість, самостійність, прагнення до пошуку нового і оригінального.

Розвиток конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку є пріоритетним завданням дошкільної освіти, що зазначено у Законі України «Про дошкільну освіту», Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні та у чинних освітніх програмах для дітей дошкільного віку.

Особливості конструктивно-моделювальної діяльності дітей описані досить давно і представлені в багатьох класичних зарубіжних системах виховання дошкільників – це система Ф. Фребеля, «Вальдорфська педагогіка» Р. Штайнера, система Л. Шлегера, М. Монтесорі та ін.

Одним із дієвих методів розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку є використання різноманітних конструкторів. Найбільш уживаним серед конструкторів у закладах дошкільної освіти є LEGO. Освітнє середовище LEGO має чітко обґрунтовану концепцію, що включає продуману систему завдань, які дозволяють працювати як самостійно так і у команді.

Незважаючи на інтерес науковців до питань конструктивно-моделювальної діяльності та наявності певних розробок, залишаються недостатньо дослідженими можливості використання LEGO у розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку, що зумовлює необхідність проведення комплексного дослідження з теми **«Розвиток конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку засобом роботи з LEGO»**.

Об'єкт дослідження – процес конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – LEGO як засіб розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати особливості використання LEGO у розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних **завдань** дослідження:

1. Проаналізувати сутність конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.
2. Розглянути особливості роботи з LEGO у закладі дошкільної освіти.
3. Визначити особливості діагностики конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.
4. Розробити методичні рекомендації використання LEGO для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

Загальний зміст

У вступі розкривається актуальність дослідження, визначено об'єкт, предмет, мету дослідження, сформульовано основні завдання, визначено сутність основних понять дослідження.

У першому розділі – **«Теоретичні аспекти конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку»** проаналізовано наукову літературу з проблеми дослідження та з'ясовано стан опрацювання

питання конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку. З'ясовано визначення понять «конструювання», «моделювання», «конструктивно-моделювальна діяльність». Визначено особливості роботи з LEGO у закладі дошкільної освіти. Розглянуто п'ять основних прийомів навчання з LEGO.

У другому розділі – **«Практичні аспекти використання LEGO для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку»**, визначено та обґрунтовано особливості діагностики конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку. Охарактеризовано особливості роботи з LEGO у конструктивно-моделювальній діяльності дітей дошкільного віку. Розроблено методичні рекомендації використання LEGO для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку.

За результатами дослідження сформульовані висновки

Конструктивно-моделювальна діяльність є особливим видом діяльності, що відіграє важливу роль у всебічному розвитку дітей дошкільного віку, про що свідчать дослідження О. Леонтьєва, Л. Парамонов, М. Подд'якова та ін.

У роботах таких вчених як Т. Дуткевич, Л. Куцакової, А. Давидчук, Ф. Ізотової, З. Ліштван, Г. Сухорукової надано визначення понять «конструювання» та «моделювання». Проаналізувавши ці дослідження, дійшли висновку, що конструктивно-моделювальна діяльність – це практична діяльність, яка спрямована на створення будівель з будівельного матеріалу, а також виготовлення виробів, площинних аплікацій, викладання зображень із паличок, створення проєктів, макетів, моделей з конструктора тощо.

Психолого-педагогічні дослідження (Л. Виготський, А. Запорожець, Л. Венгер, Н. Подд'яков, Л. Парамонов та ін.) показують, що найбільш ефективним засобом розвитку творчості у дітей, зародження творчої особистості в технічній сфері є практичне вивчення, проєктування та

виготовлення об'єктів техніки, самостійне створення дітьми технічних об'єктів, що мають ознаки новизни та корисності для ігрової діяльності. Таким чином, розвиток дошкільників відбувається в процесі спеціально організованого навчання, а саме створення сприятливих умов для конструктивно-моделювальної діяльності. Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє констатувати, що найбільш ефективним засобом для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дошкільників є використання конструкторів LEGO.

Згідно з дослідженнями О. Міхеєва та П. Якушкіна, LEGO – це та педагогічна система, в якій широко впроваджуються моделі реального світу, що сприяє розвитку дитини та створює предметно-ігровий осередок навчання. Використання LEGO не тільки розвиває пам'ять, думку, почуття тощо, а сприяє процесам пізнання та розвитку дошкільників. Пізнавальна діяльність в процесі гри з конструктором LEGO дозволяє дитини досягнути певні істини, створити певні ідеї і розвинути навички, які будуть необхідні у подальшому житті.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти актуальність LEGO для розвитку конструктивно-моделювальної діяльності очевидна, оскільки: є чудовим засобом для інтелектуального розвитку дошкільників та забезпечує інтеграцію освітніх напрямів (пізнавальний, мовленнєвий, соціально-комунікативний, художньо-естетичний, фізичний розвиток); дозволяє поєднувати навчання, виховання та розвиток дошкільників у режимі ігрової діяльності; формує пізнавальну активність, сприяє вихованню соціально-активної особистості, формує навички спілкування та співтворчості; об'єднують у грі дослідницьку та експериментальну діяльність.

Включення дітей дошкільного віку в систематичну конструктивно-моделювальну діяльність на даному етапі є однією з важливих умов формування здатності сприймати зовнішні властивості предметного світу (колір, величина, форма, просторові та розмірні величини). У роботі з LEGO-

конструювання необхідно застосовувати принципи: послідовності; наочності; доступності; врахування індивідуальних особливостей, інтегрованого підходу.

Проаналізувавши різні джерела, дійшли висновку, що для визначення рівня розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку можна використовувати спостереження та такі методики, як «Розподіли на групи» (узагальнення) та «Розрізана картинка» (аналіз, синтез). Метод спостереження не має вікових обмежень і може застосовуватися до дитини будь-якого віку. При проведенні спостереження варто звернути увагу на: можливість дитини дізнатися і виділити об'єкт (бачити істотне); можливість дитини зібрати об'єкт із готових елементів (синтезувати); можливість дитини виділити складові із цілого (аналізувати); уміння дитини видозмінювати об'єкт за заданими параметрами, отримуючи при цьому новий об'єкт із заданими властивостями.

Розроблені методичні рекомендації мали на меті створення сприятливих умов для розвитку у дітей старшого дошкільного віку конструктивно-моделювальної діяльності за допомогою LEGO. Методичні рекомендації містять мету, завдання, комплекс занять та ігор з використанням LEGO. Також зазначено, що роботу з розвитку конструктивно-моделювальної діяльності дошкільників при роботі з LEGO краще впроваджувати не лише в освітній, але й у позанавчальній або гуртковій діяльності дітей в умовах закладу дошкільної освіти. З цією метою можна сформувати місце для вільної гри з конструкторами LEGO, в якій окрім основних наборів запропоновані тематичні серії конструкторів: зоопарк, будинок, місто тощо, що сприяють розвитку самостійної конструктивно-моделювальної діяльності відповідно до вікових особливостей дітей дошкільного віку.

Отримані в процесі дослідження результати можуть бути використані у педагогічній діяльності закладів дошкільної освіти, у післядипломній підготовці та перепідготовці педагогічних кадрів.

Рік виконання магістерської роботи – 2022-2023 н. р.

Місце виконання – кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Кваліфікаційна (магістерська) робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 60 сторінок. Список використаних джерел містить 50 найменувань. Робота містить таблиці, додатки.